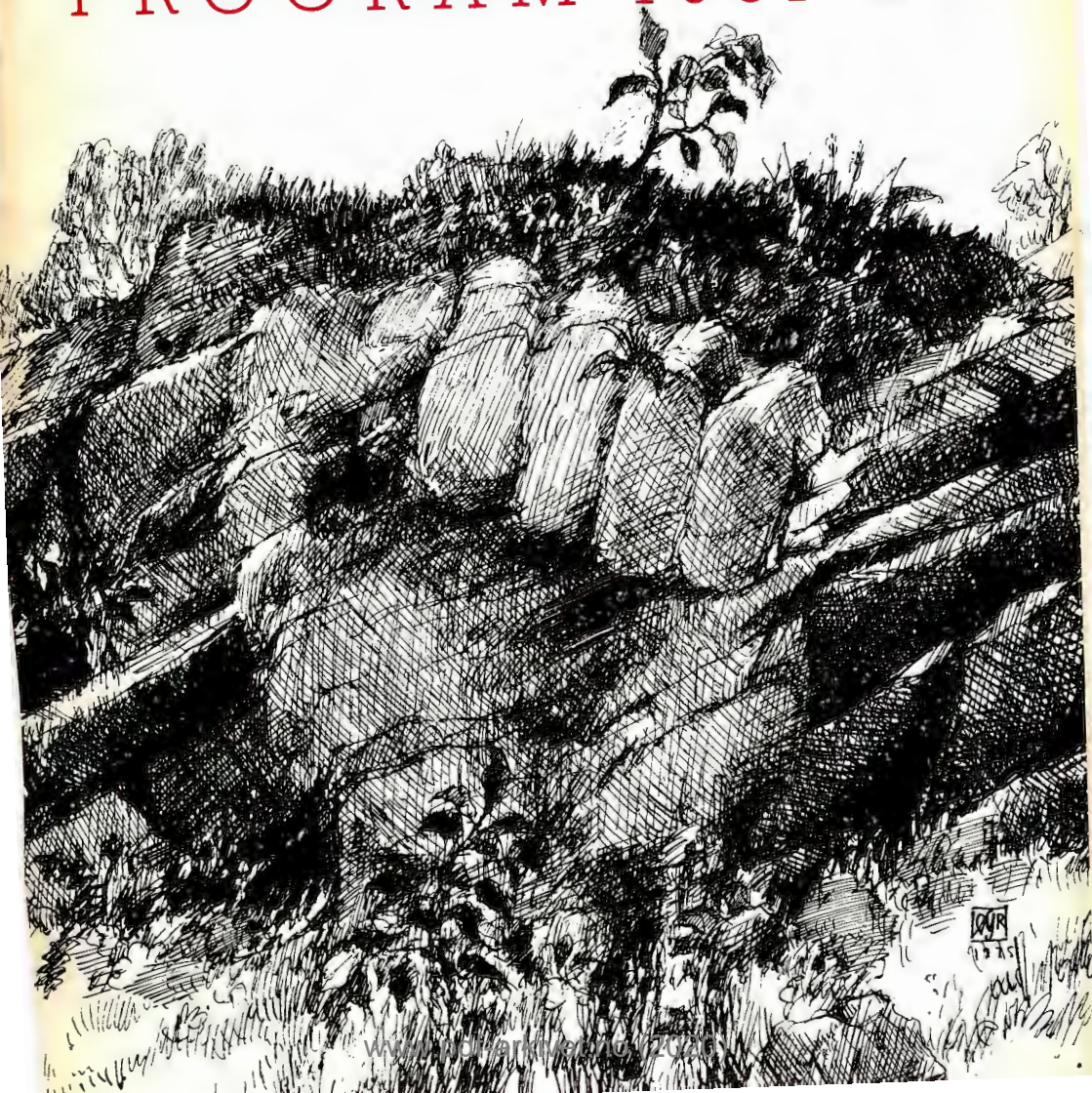

Rød Valgallianse

PROGRAM 1981-85

TOM SIDE

Program Rød Valgallianse 1981 – 85

Vedtatt på landsmøtet 4. og 5. april 1981,
med endringer fra landsmøtet 16. og 17. april 1983.

Programmatisk uttalelser fra Rød Valgallianses landsmøte 16. – 17. april 1983:

- OLJEPROGRAM
- MEDIAPROGRAM
- LANDBRUKSPROGRAM

Forord

Dette er et opptrykk av programmet som ble vedtatt på RV-landsmøtet i 1981. Landsmøtet i 1983 vedtok lengre uttalelser om OLJEPOLITIKK og LANDBRUKSPOLITIKK, og punktene som behandlet disse to sakene i 1981-programmet går ut til fordel for de nye. I tillegg ble det vedtatt en programuttalelse om MEDIA-POLITIKK.

Landsmøtet i 1983 vedtok også et manifest for kommune- og fylkesvalget 1983. Dette er gitt ut som egen trykksak. I den grad det måtte være uoverensstemmelse mellom 1981-programmet og manifestet, er det sistnevnte som uttrykker vårt standpunkt.

Landsmøtet vedtok også å fjerne avsnittet om tvangsbehandling av narkomane i punkt 17. Kamp mot rusgift. Avsnittet er tatt ut i denne utgaven.

Oslo 25. mai 1983

Arbeidsutvalget i Rød Valgallianse

Rød Valgallianse slår fast at sosialismen ikke kan gjennomføres i denne forsamlinga.

Foto: Leif Gabrielsen, Klassekampen

For et sosialistisk Norge

I dag går tusenvis av bygningsarbeidere ledige, samtidig som folk har et enormt behov for boliger. Så vanvittig er kapitalismen.

Mens småsjukehus og fritidsklubber nedlegges fordi det ikke «finnes penger», bruker staten 40 millioner kroner på politiaksjoner for å tvinge gjennom Alta-utbygginga, og stiller garantier på 800 millioner kroner til en Reksten som har sylta ned enorme summer i utenlandske skatteparadiser. Slik opptrer borgerskapets stat.

Kapitalismen og imperialismen skaper stadige økonomiske kriser. Den forgifter havet og lufta vi puster inn. Den gjør at ordet «fred» ikke betyr annet enn mellomrommet mellom en krig og den neste. Kapitalismen og imperialismen må ødelegges før den ødelegger oss.

Vårt mål er en sosialistisk revolusjon og et sosialistisk samfunn. Det er ikke et system som i Sovjet og Øst-Europa, der et lite privilegert sjikt undertrykker og utbytter arbeiderklassen og det arbeidende folket, og nekter dem de mest elementære de-

mokratiske rettigheter. Sosialisme betyr at arbeiderklassen har makta i staten, og at utbyttinga tar slutt. Den private eiendomsretten til de viktigste produksjonsmidlene vil være opphevd. Produksjonen vil kunne planlegges for det behov folket har, og ressursene vil kunne utnyttes på en planmessig og økonomisk måte.

Opp mot kapitalismens passivisering og umyndiggjøring av arbeidsfolk, stiller sosialismen solidaritet og aktiv deltaking i kampen for å skape et bedre samfunn.

Rød Valgallianse kan ikke stemme sosialismen gjennom på Stortinget. Men ved konsekvent å representere arbeidsfolks interesser, vil våre representanter gjøre det klarere for folk at det ikke er disse interessene regjeringa og stortingsflertallet representerer. Flere vil skjønne at skal det bli noen virkelig forandring her i landet, nytter det ikke å bytte ut ei DNA-regjering mot ei Høyre-regjering. Det er selve kapitalismen som må byttes ut.

Stem en uredd talsmann inn på tinget

Rød Valgallianse er en allianse av partiet AKP(m-l) og uavhengige sosialister.

En stemme til Rød Valgallianse er en stemme til en uredd talsmann for arbeidsfolks krav og interesser. Rød Valgallianse vil gjøre krava til alle som slåss for bedre levekår og demokratiske rettigheter, kjent fra Stortingets talerstol og tvinge regjeringa og de andre partiene til å svare. Med Rød Valgallianse i stortingssalen vil det bli vanskeligere å tie arbeidsfolks krav i hjel.

En stemme til Rød Valgallianse er en stemme til en konsekvent forkjemper for solidaritet med alle som slåss mot aggresjon og undertrykking — som folkene i Afghanistan og El Salvador, arbeiderne i Polen og samene her i Norge.

En representant for Rød Valgallianse vil motarbeide privilegier og sjøl ikke ta imot mer enn vanlig arbeiderlønn for jobben som stortingsrepresentant.

En representant for Rød Valgallianse vil ikke nøle med å avsløre det som foregår bak kulissene, og vil ikke være redd for å bryte taushetsplikten om det tjener arbeidsfolks og landets interesser.

En representant for Rød Valgallianse vil oppsøke og rådføre seg med vanlige folk for å gjøre en best mulig jobb på Stortinget.

Rød Valgallianse vil være den eneste virkelige opposisjonen mot DNA/Høyre-politikken på Stortinget, den eneste som tar arbeidsfolks krav og interesser på alvor.

RVs mål er et sterkt, uavhengig forsvar utafør NATO, og kravet om utmelding av det felles kommandosystemet det første skrittet på veien.

(Demonstrasjon mot britiske commando-soldater i Mo i Rana.)

Foto: Klassekampen.

For et sterkt, uavhengig forsvar – mot supermaktenes krigsforberedelser

For et sterkt, uavhengig forsvar – Sovjet truer Norge

De to supermaktene Sovjet og USA truer med å kaste verden ut i en ny storkrig. Sovjet er i dag verdens mest aggressive militærmakt. I et oppgjør mellom supermaktene vil Norge være et klart angrepsmål. Vi krever at det bygges opp et sterkt, uavhengig forsvar, ikke et forsvar basert på NATO-styrker og NATO-kommando, knytta til USAs supermaktinteresser. Norge må ut av NATOs felles kommandosystem. Vårt mål er et sterkt, uavhengig forsvar utafor NATO.

I dag går 70 prosent av investeringene i forsvarsbudsjettene til F16-fly. Dette bygger på en feilaktig strategi, og styrker den norske forsvarsevnen lite. Vi krever i stedet stående styrker i Sør-Norge, og bedre luftvernåpnen og panservernåpnen. Vi krever kvinnelig verneplikt, og reelle muligheter til militær opplæring for kvinner over vernepliktig alder.

Vi støtter soldatenes krav om større demokratiske rettigheter, og går mot kadaverdisiplin i forsvaret.

Et slikt sterkt, uavhengig forsvar vil virke mer avskrekkende og være en bedre beskyttelse mot invasjon enn det statiske flyplassforsvaret vi har i dag. RV krever grunnlovsfesta forbud mot kapitulasjon fra regjerings og generalstabens side.

Om vi blir angrepet og okkupert, vil RV arbeide for å reise det norske folket til en langvarig folkekrig mot okkupantmakta, den eneste veien til

full frigjøring av landet.

RV krever utbygging av tilfluktsrom og budsjetter som hindrer forfallet av dem som finnes. Vi krever opptrapping av hele den sivile beredskapen, og går mot nedskjæringer av midler til Sivilforsvaret.

For en aktiv fredspolitikk – nei til atomvåpen – supermaktene Sovjet og USA må ruste ned!

Kravet om nedrustning må rettes til dem som i dag truer verdensfreden: Sovjet og USA, ikke til dem som trues med angrep og invasjon. Vi krever at supermaktene ruste ned, både når det gjelder atomvåpen og konvensjonelle våpen.

Vi vil arbeide for fullstendig forbud mot atomvåpen, bakteriologiske og kjemiske våpen. Vi støtter kravet om atomfri sone i nordområdene, en sone som må inkludere de atomvåpnene som er retta mot Norden på Kola-halvøya og i Leningrad forsvarsdistrikt. Vi vil arbeide mot utplassering av nye sovjetiske og amerikanske atomvåpen i Europa, inkludert nøytronvåpen.

RV går mot forhåndslagring av amerikansk militært materiell i Norge.

Vi støtter alle rettferdige frigjøringskamper. Slike kamper svekker supermaktene og tjener dermed fredens sak. Det afghanske folket går i dag i spissen for kampen mot verdens verste angrepsmakt, Sovjet. Vi vil arbeide for politisk og materiell støtte til den afghanske frigjøringskampen.

RV støtter den væpna frigjøringskampen i Afghanistan og El Salvador, i Eritrea og Kampuchea.

Foto: Kjell Gjerseth, Klassekampen.

For internasjonal solidaritet

Vi støtter den væpna frigjøringskampen i Afghanistan og El Salvador, i Eritrea og Kampuchea. Vi støtter den tredje verdens kamp for nasjonalt sjølstyre og økonomisk uavhengighet. Kravet om en ny økonomisk verdensordning er en del av denne kampen.

Vi krever at regjeringa retter en kraftig advarsel til Sovjet mot å invadere Polen. Vi krever klar og konkret støtte til den uavhengige fagbevegelsen Solidaritet, både fra regjeringa og LO.

Vi støtter det tjsekkoslovakiske folkets kamp for nasjonal sjølrådrett og demokratiske rettigheter.

RV støtter den kampen urbefolkninger og minoriteter verden over fører for sine rettigheter.

Vi krever at Norge anerkjenner PLO og bryter forbindelsene med den sionistiske staten Israel. Vi krever lovforbud mot alt økonomisk samkvem med Sør-Afrika. Ingen norsk u-hjelp til okkupantmakta Vietnam.

Jobbetid for storkapitalen, dyrtid for arbeidsfolk – mot statens økonomiske politikk

Mens det ikke er «realistisk politikk» å oppfylle regjeringas egne løfter om å bedre minstepensjonistenes kår, fikk Norsk Hydro i fjor beholde sitt overskudd på en milliard kroner til fri disposisjon. Det samme vil Statoil få i år. Ikke et øre av Statoils overskudd på 1,5 milliarder skal inn i statskassa. Samtidig har staten ikke «råd til» å bevilge helt nødvendige midler til Radiumhospitalet. Og mens arbeidsfolk flås av skatter, betaler oljeselskapene inn skatten et halvt år etter at pengene er tjent. Dette tjener de mellom en halv og en milliard kroner på i året.

DNAs industrimelding gir samtidig en gavepakke til industrilederne ved å foreslå senket bedriftsbeskatning. Det vil bety halvannen milliard i skattelette for kapitalistene i 1982.

Og mens eierinntekten i norsk næringsliv steg med 55 prosent fra 1979 til 80, og eierinntektene i industrien med 25 prosent, har arbeidsfolks kjøpekraft gått ned. Det er jobbetid for storkapitalen og dyrtid for arbeidsfolk. Statens politikk er å støtte storkapitalen og å la arbeidsfolk betale regninga. DNA fører nå en rein høyrepolitikk, med åpne angrep på arbeidsfolks levekår og velferd på område etter område. RV vil kjempe mot denne politikken.

Ta pengene der de finnes – hos kapitalistene

Vi er for et stort offentlig forbruk til viktige fellessaker. Men pengene må

tas der de finnes — hos kapitalistene. Arbeidsfolk må betale skatt av hele inntekta si, mens skattereglene gir kapitalistene utallige muligheter til å redusere skattbar formue og inntekt. Svære summer gjemmes hvert år unna i storbedriftenes regnskaper. Vi krever at avskrivningsreglene endres slik at næringslivet betaler skatt av reell formue og inntekt. Vi krever rentetak som ikke rammer vanlige folk, men som begrenser muligheten til spekulasjon. Vi krever kraftig aksjon mot de store selskaperens skatte-svindler.

Realinntekta til vanlige folk synker stadig. RV går inn for skattelette for alle vanlige lønnstakere og andre deler av det arbeidende folket. Skattetrykket må særlig lettes på de lave inntektene, på individuelle inntekter under 100 000. Dette er stikk i strid med regjeringas skattepolitikk. Regjeringas siste skattelette betydde 450 kroner mindre i skatt for nettoinntekter på 50 000, 11 400 mindre i skatt for inntekter på 200 000.

Vi krever det skattefrie fradraget ved kommuneskattelikninga økt til 20 000 i skatteklasse 1 og 40 000 i skatteklasse 2. Ingen statsskatt på nettoinntekt i skatteklasse 2. Progresjonsgrensene må indeksreguleres.

Vi krever momsen erstatta med en omsetningsavgift på 15 prosent. Momsen rammer dem som har dårligst råd hardest. Vekk med moms på matvarer og boliger.

Mot dyrtida — prisstopp nå!

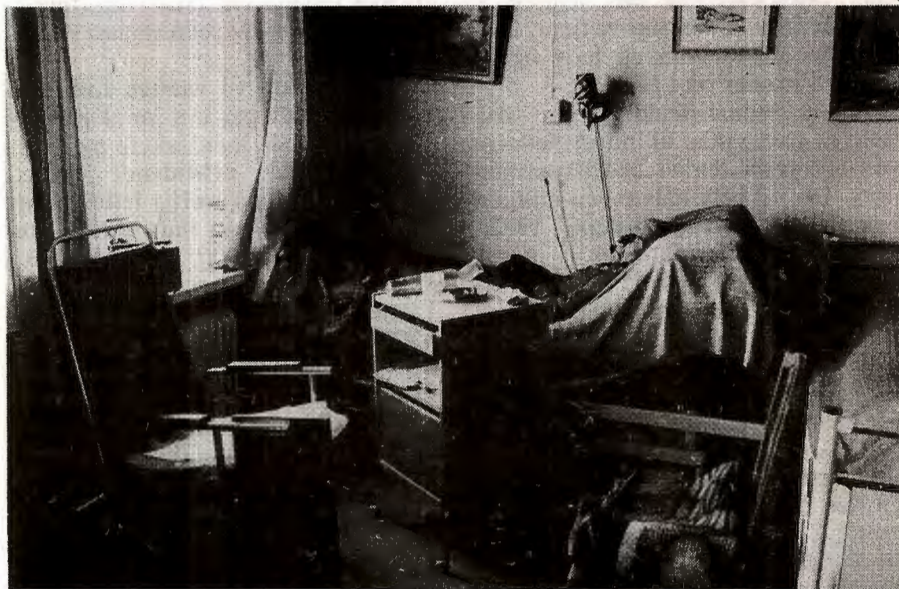
Lønningene til vanlige folk har i mange år sakkert akterut i forhold til prisene. I 1981 når prisstigninga nye høyder, vi er inne i ei ukontrollert dyrtidsutvikling. Regjeringa slipper den frie prisdannelse løs og tar bort store deler av subsidiene, blant annet på matvarer.

Vi krever prisstopp nå, og subsidiene gjeninnført. Vi går mot alle forsøk på å innføre lønnsstopp eller andre former for lønnsstak. Vi vil arbeide for frie, forbundsvise oppgjør og automatisk indeksregulering med lavt svingetall. Ingen skal tjene under 90 prosent av gjennomsnittlig industriarbeiderlønn.

Å bo er en menneskerett — mot bolignød og boligdyrtid

Regjeringa har nå sagt definitivt farvel til tanken om sosial boligbygging. Hunsbankrenta har steget fra 2,5 til 7,5 prosent. Det gis lavere lån enn før pr. bolig i forhold til totalkostnadene, og mer av finansieringa presses over på det private lånemarked. Vi ser økt bolignød og skyhøye boutgifter. Det frie boligmarkedet gir banker, entreprenører og hushaier alle muligheter til å sko seg på bolig-mangelen.

Gode boliger til alle er et samfunnsansvar. Lov om offentlig boligformidling må gjelde over hele landet. Vi krever 50 000 boliger bygd pr.

Ordninga med rammefinansiering for bygging og drift av helseinstitusjoner betyr at staten kan fraskrive seg alt ansvar for bygging og drift av helsearbeid innafør det enkelte fylke. (Fra Grønland sykehjem, Oslo).

Foto: Bernt Eide, Klassekampen.

år, og at standarden ikke senkes.

Boutgiftene må ikke overstige 20 prosent av vanlig industriarbeiderlønn. Husbankrenta må senkes, avdragstida på lån må ikke settes ned. Utlånsrammene må økes slik at de finansierer 80 prosent av nye boliger. Egenandelen må ikke overstige 15 prosent av byggekostnadene ved husbankfinansierte boliger. Vi krever senka «inngangsbillett» for unge familier.

RV krever økte utlån fra Husbanken til opprustning av eldre boliger. Antallet boliger som rehabiliteres må økes kraftig.

Stans den sosiale nedrustninga

Daghjemsutbygginga stanses, sjukehusavdelinger nedlegges, eldreomsorg og tilbud til ungdom skjæres ned i kommune etter kommune. Det er staten som har ansvaret for at dette skjer, ved sin økonomiske innstrammingspolitikk overfor kommunene og fylkene. Vi krever økte tilskudd til kommunene fra det statlige skattefordelingsfondet. Staten må oppfylle løftet sitt fra 1975 om å finansiere skattefordelingsfondet sjøl. Ordninga med rammefinansiering for bygging og drift av helseinstitusjoner betyr at staten kan fraskrive seg alt ansvar for prioritering og drift

av helsearbeid innafor det enkelte fylke. Ordninga legger en kraftig demper på utbygging av helt nødvendige helseinstitusjoner. Vi krever at staten gir tilskudd som tilsvarer 75 prosent av driftsutgiftene ved de helseinstitusjonene fylkene finner det nødvendig å bygge og drive. RV krever en primærhelse- og sosialtjeneste som dekker folks behov der folk bor. Kommunene må derfor sikres 75 prosent statlige tilskudd til drift, og rimelig lån til nyetableringer.

3 milliarder av folketrygdfondets 15 milliarder er gitt som billig lån til finansieringsselskaper som A/S Strukturfinans og A/S Næringskreditt. Vi krever i stedet billige lån til kommuner og fylker til helsemessige og sosiale tiltak.

I 1979 la regjeringas eget Leveraasutvalg fram forslag om å bedre minstepensjonistenes kår. Vi krever at løftene fra Leveraasutvalget oppfylles som et første skritt på veien. På lengre sikt krever RV at minstepensjonistenes pensjon skal tilsvare det en industriarbeider med fullt opptjente pensjonsrettigheter får i pensjon.

Vi krever at pensjonsalderen senkes til 60 år, men med rett til å stå i arbeid så lenge en sjøl ønsker.

Arbeid til alle — arbeid der folk bor

Kamp mot arbeidsløshet

Den registrerte arbeidsløsheten er nå oppe i 2 prosent. Det virkelige tallet er langt høyere. Undersøkelser viser at over 200 000 ønsker arbeid dersom forholda ble lagt til rette. Kvinner,

ungdom, eldre og folk som ikke er 100 prosent arbeidsføre holdes utenfor arbeidsmarkedet eller skjules i trygdebudsjettet.

DNA stiller parola «Arbeid til alle». Men DNA har sjøl ansvaret for

.... «Industriarbeidsplasser legges i dag ned i stor skala. Dels skyldes dette at borgerskapet ønsker å frigjøre kapital til å investere i mer profitabel industri .....

Foto: Arne Joramo, Klassekampen.

den politikken som fører til økende arbeidsløshet. Et hovedargument fra statens side mot å bruke oljepengene i Norge, er dessuten at det vil føre til stramt arbeidsmarked! DNAs parole om «Arbeid til alle» er en bløff.

Industriarbeidsplasser legges i dag ned i stor skala. Dels skyldes dette at borgerskapet ønsker å frigjøre kapital til å investere i mer profitabel industri, dels skyldes det beinhard rasjonalisering av eksisterende industri.

RV krever at oljepengene brukes bl.a. til utbygging av helse- og sosialsektoren, og til fornying og utbygging av kommunikasjonsnett og boligmasse. Vi krever investeringer i

industrien på land. Dette vil komme folk til gode og vil skape arbeidsplasser.

Vi krever alternativ produksjon på arbeidsplasser der det ikke er mulig å opprettholde tradisjonell produksjon. Om nødvendig er RV for å bruke statsstøtte for å opprettholde utsatte arbeidsplasser i f.eks. tekoindustrien og næringsmiddelindustrien.

RV ønsker å opprettholde den kraftkrevende industrien på dagens nivå. Mange av disse bedriftene er hjørnesteinsbedrifter i lokalsamfunnet. Vi krever utbygging av industri for videreføring av norske råvarer

og halvfabrikata. Staten må garantere arbeidsplasser der folk bor.

Arbeidsplassene i handelsflåten må forsvares mot rederienes flaggflukt til bekvemmelighetsflagg. Rasjonaliseringa i handelsflåten må stoppes. Nei til redernes innsparing på bekostning av sjøfolkas sikkerhet. Ikke bruk sjøfolka som salderingspost.

RV går inn for en utvidelse av arbeidsløshetsstrykda. Bedriftene må betale karantenedagene ved permitteringer. Vi vil kjempe mot det ydmykende byråkratiet som permitterte arbeidere i dag utsettes for.

Innfør 6-timersdagen

Innføring av datateknologi sparer arbeidskraft. Men i dagens kapitalistiske Norge kan datateknologien føre til omfattende arbeidsløshet. RV vil støtte fagforeningenes kamp mot en slik utvikling. Vi går mot at 8-timersdagen opprettholdes mens arbeidsplasser legges ned: 8-timersdagen er dessuten undergravd av lange reiser til og fra arbeidet. Vi krever 6-timersdagen innført med full lønnskompensasjon. Vi støtter tilsvarende arbeidstidsforkorting for langtidspendlere og folk med spesielle arbeidstider. Vi krever den femte ferieuka innført nå.

Styrk arbeidsmiljøloven — nei til uthuling

Lov om arbeidervern og arbeidsmiljø ble vedtatt under en høykonjunktur. I dag blir både sykelønnsordningen og arbeidsmiljøloven angrepet for å «ødelegge bedriftenes økonomi». RV vil forsvare de rettighetene som er oppnådd, og krever styrking av arbeidsmiljøloven. Ingen uthuling av sykelønnsordningen og arbeidstidsbestemmelsene. Arbeidstilsynets mulighet til å gi dispensasjoner må strammes inn. Vi krever klare lovbestemmelser om beskyttelse av gravide og ammende, og utvidet rett til lønnet svangerskapspermisjon. Prinsippet om omvendt bevisbyrde må inn i arbeidsmiljøloven, og fagforeningene må sikres forhandlings- og streikerett ved innføring av ny teknologi.

Arbeidsmiljøloven må gjelde fullt

ut i Nordsjøen og i skipsfarten. Oljeutvinninga drives i dag i stor utstrekning på dispensasjoner fra nødvendig fagutdanning og praksis. RV krever at alle dispensasjoner må oppheves.

Alexander Kielland-ulykken avslørte av kontrollapparatet i Nordsjøen er skandaløst. RV går sterkt imot prinsippet om oljeselskapenes egenkontroll. RV krever opprusting av Oljedirektoratet slik at de blir i stand til å føre effektiv kontroll. Oljedirektoratet må støtte verneombudene på plattformene. I dag fins en rekke rigger i Nordsjøen som ikke fyller minstekrava. RV krever disse riggene ut av Nordsjøen. RV krever at produksjonsutstyr og redningsutstyr som er avlegs, blir skifta ut. Nei til utstyr som dreper.

«At unge jenter tvinges ut i prostitusjon er også uttrykk for ekstrem kvinneundertrykking.»

Kamp mot all kvinneundertrykking

Kvinnenes rett til arbeid har aldri vært reell, store grupper kvinner holdes helt eller delvis utafør arbeidslivet. Fortsatt har bare mellom $\frac{1}{4}$ og $\frac{1}{3}$ av kvinnene heltidsarbeid. Kvinnene er dessuten lavtlønte: I 1978 tjente 62 prosent av heltidsarbeidende kvinner under 800 kroner i uka, mot bare 24 prosent av mennene.

I dag trues arbeidsplasser som tradisjonelt har sysselsatt kvinner, med nedlegging. Datateknologien truer yrker innen handel og kontor, helse- og sosialsektoren blir rasert,

mange arbeidsplasser i fiskeindustri nedlegges.

6-timersdagen er et viktig kvinnekrav. Kampen for å heve lavtlønnsyrkene er også en sentral del av kampen mot kvinneundertrykkinga.

Kvinnenes plass i arbeidslivet trues også fra en annen kant: Daghjemsutbygginga stanser opp, nedskjæringene på helse- og sosialsektoren gjør at sjuke og gamle må pleies hjemme. Dette tvinger kvinnene tilbake til privat omsorgsarbeid i hjemmet. Kampen mot den sosiale nedrustninga er særlig viktig for kvinnene.

Norge ligger på jumboplass i Vest-Europa når det gjelder barnehagedekning. Det er langt igjen til oppfylling av regjeringas målsetting om 100 000 barnehageplasser innen utgangen av 1981. Vi krever at alle planlagte barnehager og fritidshjem bygges raskt, og at målsettinga på 100 000 oppfylles innen 1983. Vårt langsiktige krav er gratis daghjem til alle barn.

I forhandlingene om regjeringas arbeid etter valget kjøpslår B-partiene om kvinnens rett til sjølbestemt abort. Vi vil forsvare denne retten!

Alvorlig voldskriminalitet mot kvinner bagatelliseres i dag som «husbråk». Dette er ekstrem kvinne-

undertrykking. Vi krever kriesentra i alle større byer og tettsteder. Staten må ta ansvar for finansieringa.

At unge jenter tvinges ut i prostitusjon er også uttrykk for ekstrem kvinneundertrykking. Det svenske Malmø-prosjektet har vist at det går an å bekjempe prostitusjonen hvis en bare vil satse nok. Vi krever at staten setter i gang ett eller flere norske «Malmø-prosjekter».

Porno er kvinnediskriminerende. RV krever at forbudet mot hardporno handheves.

RV går inn for kjønnskvoltering som et middel i kampen mot kvinneundertrykking.

For samenes rett til nasjonal sjølbestemmelse

Det samiske folket er en nasjon som i dag er oppsplitta av fire stater. Målsettinga til disse statene, også den norske, er å assimilere den samiske nasjonen for fritt å kunne tilrane seg naturressursene i de samiske områdene. Den norske assimileringspolitikken er også en trussel mot sørsamene. Deres områder er i dag trua med planer om både skytefelt og flere vassdragsområder. Det samme gjelder i lulesamisk område.

RV støtter det samiske folkets rett til nasjonal sjølbestemmelse, deres rett til land og vann i Sameland, deres rett til å bevare og utvikle sin egen

kultur.

Vi støtter kravet om eget sameparlament.

Varig vern av Alta/Kautokeino-vassdraget!

Internasjonalt har Norge ofte vært talsmann for urbefolkningenes rettigheter. Men innenlands tramper den norske staten på sin egen urbefolkning — samene. Vi krever at den norske staten etterlever de prinsipper den sjøl har hevda internasjonalt. Vi støtter kravet om at samene må få grunnlovfesta status som urbefolkning.

«Innvandringsstoppen fungerer rasistisk — den rammer innvandrere fra den tredje verden, mens høystatusfolk fra Vest-Europa og USA slipper inn i landet uten problemer. RV krever innvandringsstoppen opphevd.»

Foto: Odd Iglebæk, Klassekampen.

Mot all rasisme – opphev innvandringsstoppen

Innvandringsstoppen fungerer rasistisk — den rammer innvandrere fra den tredje verden, mens høystatusfolk fra Vest-Europa og USA slipper inn i landet uten problemer. Vi krever innvandringsstoppen opphevd.

Nasjonalt Folkeparti og andre rasistorganisasjoner får uhindra spre sin hatpropaganda mot innvandrere i Norge. Vi krever at lovforbudet mot rasediskrimineringa håndheves.

Vi krever fulle demokratiske rettigheter for innvandrere, bl.a. stemmerett ved alle valg etter to års opphold her i landet. Innvandrerne må få gratis norskundervisning i arbeidstida, og innvandrernes barn må få fullverdig morsmålsundervisning gjennom hele skolen. Det må bli programmer på flere språk for innvandrere, både i radio og TV.

Forby Nasjonalt Folkeparti og andre nynazistiske organisasjoner

Nazismen er en kriminell ideologi som fostrer terror og voldshandlinger. Bomben mot Faglig 1. maifronts tog i Oslo i 1979 og de to drapene på Hadeland vinteren 1981 viser dette helt klart. Nynazistene kan ikke behandles som ei politisk gruppe på linje med andre politiske grupper — de

må behandles som kriminelle. Vi krever forbud mot Nasjonalt Folkeparti og andre nynazistiske organisasjoner.

Vi krever skjerperte tiltak mot nynazistisk infiltrasjon i Forsvaret og Heimevernet.

Mot rovdrift på natur og ressurser — pålegg industrien energisparing

Vi vil kjempe for at Norges natur og ressurser brukes forsvarlig og planmessig og vernes mot rovdrift. Vi avviser påstanden om at det er kraftkrise i Norge. Siden 1971 har vi i alle år unntatt ett eksportert 7-8 prosent av den samla el-produksjonen. Modernisering av de små, eldre kraftverka vil kunne øke strømproduksjonen med en mengde som tilsvarer om lag 10 Alta-kraftverk. På denne bakgrunn støtter RV kravet fra naturvernforbundet om utflating av el-forbruket innen 1990.

RV krever at overføringsnettet fra Salten til Finnmark bygges ut og at

kraft fra Nord-Norge sendes til Finnmark.

RV krever at det utarbeides en samlet verneplan for vassdraga våre som sikrer de store, uberørte vassdraga varig vern. Varig vern av Alta/Kautokeino-vassdraget!

Store energimengder går i dag tapt på grunn av dårlig utnyttning og sløsing. Storindustriens utslipp av avfallsvarme tilsvarer det samla forbruket av energi på boligsektoren! Industrien må pålegges energisparing.

Vi går mot atomkraft. RV vil arbeide for økt støtte til forskning på alternative energiformer.

Bevar fiskeressursene — nei til nedbygging av fiskerinæringa

Vår overordna fiskeripolitiske målsetting er å bevare fiskeressursene, opprettholde kystflåten som rygggraden i norsk fiskerinæring, forbedre

fiskeindustriarbeidernes lønns- og arbeidsforhold og forbedre fiskernes sosiale forhold.

Regulering av fisket må settes inn

mot aktive redskaper. Vi krever at Norge gjennomfører en ensidig utvidelse av maskevidda til 155 mm i norsk økonomisk sone og i Svalbardsona. Sovjet må presses til det samme i sin sone. 12 mils grense for norske trålere, 50 mils grense for utenlandske trålere. EF-trålere må ikke gis kvoter nord for 62. breddegrad. Ingen kvote til norske fabrikk- og saltfisktrålere nord for 62. breddegrad. Reguleringer av kystfisket med passive redskaper må bare skje som siste utvei. Trålfiske etter sei på gytefeltene i gytetida må stanses, maksimumsdybden på seinøtene må ikke overskride 50 favner, og seifisket må kvotereguleres.

Vi krever at nødvendige midler øremerkes til modernisering og miljøopprustning av fiskeindustrien, til utbygging av et desentralisert høy-

foredlingsapparat, til produktutvikling og markedsføring av tradisjonelle og utradisjonelle fiskeslag, samt til kraftig økt aquakultur.

Vi krever at avløserordning innføres for fiskerne, og at ferieordninga og sykepengeordninga forbedres kraftig.

Gråsoneavtalen må sies opp, og nye delelinjeforhandlinger må innledes. Den nåværende gråsoneavtalen styrker Sovjets krav og deling etter sektorlinja. Vi krever at Barentshavet blir delt etter midtlinja.

Den eneste midlertidige gråsoneavtalen som kan aksepteres, er ei gråsone mellom sektorlinja og midtlinja. I denne sona må det være forbud mot fiske fra tredjeland, gjensidig kontroll av hverandres fiskefartøyer, og forbud mot militærøvelser.

For bedre kollektivtransport – viderefør Nord-Norge-banen

Nord-Norge-banen må forlenges til Narvik, Harstad og Tromsø snarest. Hurtigruta må bevares med store båter. Nei til storflyplass — bygg ut småflyplassene. Bedre flyrutetilbud mellom Sør- og Nord-Norge.

Biltrafikken øker stadig. 10000 personskadeulykker årlig, støy, eksos, usikkerhet og energisløsing er stikkord for de ulempene denne utviklinga fører med seg. Godt over halvparten av landets befolkning er avhengig av kollektivtransport. Kollektivtrafikken må bygges ut og prisene reduseres. Dette er en forutsetning for å kunne redusere skadevirkningene av biltrafikken. RV vil

også arbeide for at trafikk- og bomiljø skilles, og hovedveiruter legges utenom boligområdene, og at gang- og sykkelveinett bygges ut. I distriktene må både vei- og kollektivforbindelsene bedres.

I dagens situasjon er svært mange arbeidsfolk i Norge avhengige av privatbil for å komme til jobben og for å frakte barn til daghjem. Bilkostnadene er nå så høye at det å ha bil er i ferd med å bli et rikmannsprivilegium. RV går inn for å senke prisen på diesel og bensin til vanlige forbrukere. Vi går inn for økte fradragsmuligheter for pendlere, bønder og fiskere.

Rett til arbeid og meningsfylt fritid for ungdommen

Foran stortingsvalget i 1977 gikk DNA til valg på ungdomsgarantien. De lovtvte all ungdom under 20 år rett til utdanning eller arbeid innen 1981. RV krever at ungdomsgarantien realiseres og utvides til å gjelde all ungdom under 25 år.

I dag er én av fem ungdommer som ikke går på skole, uten arbeid. Vi krever statlige særtiltak som skaffer ungdom arbeid. RV går inn for at staten pålegger bedriftene å ta inn en bestemt kvote lærlinger i forhold til antall fagarbeidere. I første, andre og tredje læreår gis henholdsvis 70, 80 og 90 prosent av fagarbeiderlønn. Statens tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger, må økes. Oppsigelsesvern av lærlinger i prøvetida og etter

endtlæretid.

Rett til arbeidsløshetsstrygd for all ungdom etter 9-årig skole.

RV vil arbeide for at AUF fratas status som LOs ungdomsorganisasjon.

I dag blir fritidsklubber stengt eller må innskrenke, og store drabantbyer bygges uten fritidstilbud. RV støtter og vil kjempe for å gjøre fritidsklubber til en lovbestemt rett for alle barn og unge. Vi krever økt offentlig innsats i ungdomsarbeidet. Bevilgningene til fritidsklubber må økes. Videre må alle kommuner gi rusfrie tilbud til ungdom som faller utafør fritidsklubbene. Vi krever at kommunene støtter ungdommens egne initiativer for aktive fritidssentre.

Lik rett til utdanning – bedre arbeidsforhold for elever og lærere

RV vil kjempe for lik rett til utdanning. Vi går mot alle forsøk på snikinnføring av skolepenger, f.eks. i form av egenandel på skoleskyss, papir- og materialutgifter. RVs målsetting er rentefrie studielån. Stipendandelen av studiefinansiering må økes, ikke senkes.

De økonomiske nedskjeringene er en trussel mot kvaliteten på utdanning, både i grunnskolen, videregående skole og høyere utdanning. RV vil forsvare kunnskapsnivået i skolen.

Det synkende barnetallet blir av myndighetene brukt som påskudd for å rasjonalisere og trekke store ressurser vekk fra skolen. Maksimum 20 elever pr. klasse i fulldelt skole og en tilsvarende senkning i fådelt skole har lenge vært et krav fra elever og lærere. RV krever at dette nå blir gjennomført. Ressursene må ikke trekkes ut av skolen.

Staten må oppfylle sin målsetting om 16 000 nye yrkesskoleplasser fram til 1985/86. Videregående kurs 1 og 2 i videregående skole må bygges ut

«Det synkende barnetallet blir av myndighetene brukt som påskudd for å rasjonalisere og trekke store ressurser vekk fra skolen.»

Foto: Bernt Eide, Klassekampen.

slik at påbegynt yrkesutdanning fører fram til fagbrev.

RV går imot kristen formålsparagraf i barnehager, og vi krever en konfesjonsfri skole.

RV vil forsvare lærernes rett til

kritisk undervisning, og går mot alle forsøk på kriminalisering av lærere som bruker denne retten. RV vil kjempe for større demokratiske rettigheter for skoleelever.

Kamp mot rusgift

Spredninga og bruken av rusgifter påfører ungdommen og folket svære helsemessige og sosiale skader, og svekker evnen til organisert kamp mot undertrykking og utbytting. RV vil føre en restriktiv alkoholpolitikk i kommunestyre og Storting. Vi vil motarbeide alle tendenser til avkriminalisering av cannabis. Vi krever bedre kontroll fra politi og tollvesen ved grensene for å stoppe den organiserte storimporten av narkotika.

Vi vil støtte alle tiltak for å skape rusfrie tilholdssteder, kafeer og fri-

tidsklubber for ungdom. Vi vil arbeide for, og for vår del gjennomføre, et rusfritt organisasjonsliv.

RV krever et differensiert tilbud til ungdom med stoffproblemer, både tilbud utenfor institusjon og ei rask utbygging av små kollektive bo- og arbeidsenheter. Vi krever at staten legger fram en plan for utbygging av hjelpetilbudet, med målsettinger og tidsfrister.

Stoffmisbrukernes rettssikkerhet må styrkes.

Nei til «kulturpause» – økte bevilgninger til kulturarbeid

De dramatiske forslagene om økonomiske nedskjæringer truer i dag store deler av kulturlivet. RV ser ikke på kunst og kultur som en unødvendig luksus, og kan ikke godta at myndighetene går inn for å ta «kulturpause». De som skaper verdiene i samfunnet har krav på et rikt kunst- og kulturtilbud, og på sjøl å få delta i kulturaktiviteter.

Den profesjonelle kunsten må styrkes på alle områder. Staten må bære hovedansvaret for finansiering av kulturlivet, også der hvor fylker og kommuner svikter sitt ansvar.

Teatrene i de store byene og regionteatrene må få faste og stabile arbeidsforhold. Frie teater- og dansegrupper og verksteder for billedkunstnere og kunsthåndverkere må

få spesielle støtteordninger.

Kunstnernes krav om vederlag for offentlig og økt bruk av arbeidene deres må innfris.

Garantert minsteinntekt til alle yrkesaktive kunstnere!

Kulturmidlene må i hovedsak kanaliseres direkte til kunstnerne og kunstnerstyrte organisasjoner.

Staten må gi økte utfoldelsesmuligheter til den folkelige kulturen, amatørkulturen og den tradisjonelle arbeiderkulturen. Kulturen til innvandrerne, barnekulturen og den samiske kulturen må prioriteres.

RV forsvarer kunstnere mot sensur og innskrenket yringsfrihet. Ytringsfrihetens snyltere som profiterer på salg av vold og pornografi må stanses.

For nynorsk og dialektene

RV støtter den kampen målrørsla kjemper mot språklig undertrykking. Alle skal kunne bruke dialektene sine og nynorsk skriftspråk i alle sammenhenger.

RV vil delta i kampen for nynorsk skolemål og for å styrke sidemålsopplæringa i skolen. Nynorsk og bokmål må sidestilles i alle skoleslag.

Vi krever at mållova blir etterlevd og at nynorsk blir likestilt med bokmål i all offentlig målbruk, i kommune- og statsstyring og all annen offentlig virksomhet.

Vi vil arbeide for mer bruk av nynorsk i massemedia, og for at NRK som et absolutt minimum fyller kvoten med 25 prosent nynorsk.

Homofil kjærlighet – en menneskerett

Homofiles organisasjoner har ført en framgangsrik kamp mot fordømmelse og diskriminering av homofile. Stadig flere homofile står åpent fram. RV støtter denne utviklinga. Men ennå skjuler mange homofile sin seksuelle legning i frykt for bolig, jobb og fordømmelse fra venner og naboer. RV krever at homofiles orga-

nisasjoner får nødvendig politisk og økonomisk støtte av myndighetene.

RV ser på homofile kjærlighetsforhold som fullverdige. Homofile og heterofile samboende må likestilles i forhold til samfunnsmessige rettigheter. Homofili må få større plass i skolens samlivslære.

Rettferd for de funksjonshemmede

RV støtter de funksjonshemmedes krav om rett til arbeid og tilrettelagt fritid.

Grunnskolelovens paragraf 13.4 skal sikre alle funksjonshemmede et fullverdig undervisningstilbud. Men myndighetene bryter sjøl denne loven, gjennom økonomiske innstramminger som fratar funksjonshemmede retten til utdanning. RV krever økte bevilgninger som gjør de funksjonshemmedes rett til utdanning reell.

Vi krever at trygdede får samme levestandard som en arbeider med gjennomsnittlig industriarbeider-

lønn. Sjukehusopphold, legebehandling, annen nødvendig behandling, tekniske hjelpemidler for uføre m.v. må være gratis. RV vil kjempe mot innstramming på disse områdene. Staten må ta ansvar for de funksjonshemmedes levekår, vekk med velde-
digheten.

Vi krever utbygging av boliger for funksjonshemmede og av hjemmehjelpsordninger, slik at alle som ønsker det og er i stand til det, kan leve utenfor institusjon.

Vi krever forhandlingsrett for de funksjonshemmedes organisasjoner.

RV krever at funksjonshemmede får samme levestandard som en arbeider med gjennomsnittlig industriarbeiderlønn. Sjukehusopphold, legebehandling, annen nødvendig behandling, tekniske hjelpemidler for uføre m.v. må være gratis.

Foto: Odd Iglebæk, Klassekampen.

Oljeprogram for Rød Valgallianse

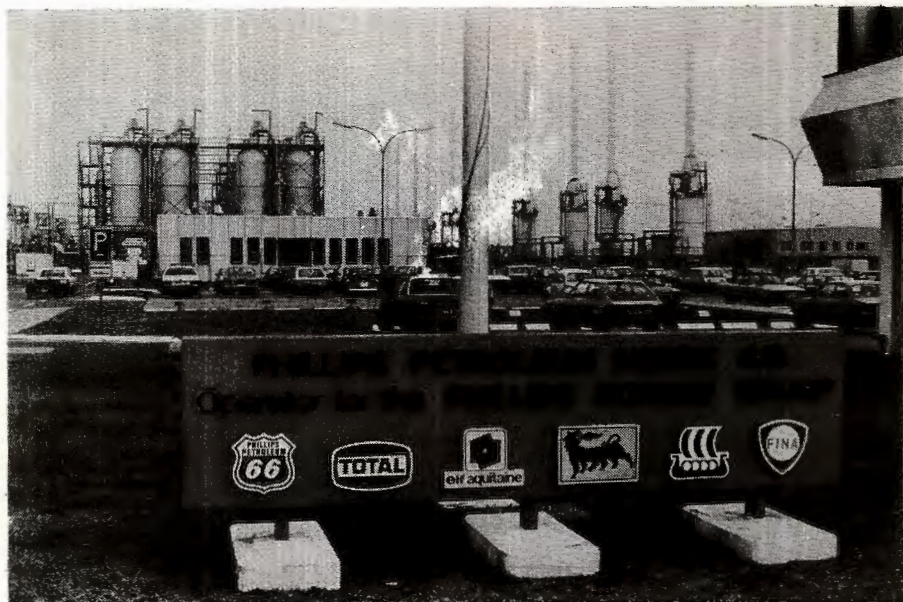
Energiforsyninga, spesielt oljeforsyninga, er i stor grad dominert av de internasjonale monopolkonsernene, både de statskapitalistiske, som i Sovjet, og de private, som i USA. Disse monopolene har enorm makt, og bruker den til å presse land og regjeringer — og sikre seg sjøl maksimal profitt.

Mens de fattige landa i verden ofte opplever en desperat energimangel, foregår mesteparten av energibruket i det lille mindretallet av rike industriland.

Så lenge det er markedskreftene i

den imperialistiske verdensøkonomien som får dirigere energibruken, vil dette uvilkårlig føre til ukontrollert tapping av ressurser som ikke kan fornyes, til økte miljøskader, og til fortsatt sløsing.

Det eneste som kan forhindre ei slik utvikling er en total omlegging av verdens energibruk. Ei slik omlegging krever sosialisme og en samfunnsmessig planøkonomi — og kan ikke løses av et land alene. Ei løsning av energiproblemene i verden står altså i ei uforsonlig motsetning til det imperialistiske herredømmet over

De internasjonale olje-monopolene har enorm makt og bruker den til å presse land og regjeringer — og sikre seg sjøl maksimal profitt.

Foto: Klassekampen.

oljeressursene og forsyninga. Med dette som bakgrunn krever RV:

- Full nasjonal kontroll med oljevirkksomheten.
- Oljepengene skal bedre folks levekår — ikke gå til kapitaleksport.

Olje og gass har blitt Norges klart viktigste økonomiske ressurs. I 1980 utgjorde olje/gass en tredjedel av norsk eksport og en sjettedel av alle offentlige inntekter. Staten har beregna oljeselskapenes profitt fra 1980 til 85 til 69 milliarder kroner. Store deler av denne profitten går til utenlandske oljemonopoler. Det er i tillegg utallige andre måter disse oljemonopolene kan overføre inntekter fra Nordsjøen ut av landet. I 1973 vedtok Stortinget et prinsippvedtak om nasjonal kontroll og drift i

Nordsjøen. Likevel spiller de internasjonale monopolene fortsatt en dominerende rolle som eiere og operatører i Nordsjøen.

RV krever nasjonalisering av hele oljevirkksomheten. Som første skritt krever vi at Statoil overtar operatøransvaret på Statfjord-feltet.

Ilandføring av olje og gass til Norge, og utbygging av en allsidig foredlingsindustri i tilknytning til dette der hvor det er behov for arbeidsplasser. Vi krever gassen tatt i bruk som energikilde.

Siden 1974 har de internasjonale oljemonopolene og deres regjeringer systematisk presset opp en overproduksjon av olje for å skvise produsentlanda. RV krever at Norge bryter med de store i-landas energi-

politikk og går inn i et nærmere samarbeid med OPEC om priskvoter og ressursutnyttelse.

Her hjemme har fallet på oljeprisene ført til økt press fra oljeselskapene for kun å bygge ut de rike hovedfeltene og gi blaffen i de mindre lønnsomme bifeltene. Lykkes det, vil mange slike felt bli kraftig redusert eller ødelagt for all framtid.

RV krever at lovverket bygges ut slik at oljeselskap som ikke utvinner drivverdige felt får inndratt all virksomhet i Nordsjøen.

Oljevirkksomheten må sikre stabile arbeidsplasser

Utbygging og drift av oljeutvinning krever en omfattende teknologi og allsidig innsats av varer og tjenester. Bare deler av dette er til nå fulgt opp av arbeidsplasser i Norge. Regjeringas og oljeselskapenes anbudspolitikk fører til at også disse er usikre — spesielt gjelder det i stort omfang for verkstedsindustrien.

RV krever en planlegging fra myndighetene som sikrer en stabil systemsetting — ikke som nå der regjeringa legger opp til en rekke feltutbygginger de første åra, for så å halvere det i 86-88.

RV krever Nordsjøoppdrag til norsk industri. Hvert Nordsjøoppdrag som av profitthensyn sendes ut av landet betyr nedlagt nøkkelindustri i Norge. Teknologi- og forskningsoppdrag må bli tildelt i sammenheng med byggeoppdrag for å sikre utvikling av norsk teknologi. Vi krever økt innsats i leteboring og geofysiske undersøkelser i Nordsjøen slik at ressursene blir kartlagt og kan gi grunnlag for en planmessig utnyttelse.

Omfanget av oljevirkksomheten og den virkningen den har på norsk økonomi og arbeidsplasser viser klart behovet for å erstatte det kapitalistiske systemet i Norge med sosialistisk planøkonomi der oljen vil være en del av helheten, ikke som nå at helheten skal tjene profitten i oljevirkksomheten.

Oljeutvinning i nord på nordnorske premisser

På tross av protester fra fiskerorganisasjonene, fra et stort antall fag- og interesseorganisasjoner, forskere og miljøorganisasjoner har staten tillatt leiteboring utafor Nord-Norge. Slik denne leiteboringa drives i dag, er den uforsvarlig ut fra elendig beredskap mot oljeforurensing og hensynet til fisket.

Her finnes noen av de rikeste fiskebankene og viktigste yngleplassene for fisken, som danner grunnlaget for næringsliv og bosetning i landsdelen. Ei utblåsning her ville lett bli en katastrofe av store dimensjoner.

Hvis oljeboring i nord skal kunne drives forsvarlig i framtida er det nødvendig med ei omfattende satsing på forskning i teknologi og sikkerhet, i konsekvensene av oljeboring under arktiske forhold, og en tilsvarende satsing på oljevernberedskap og sikkerhetstiltak.

Men prøveboring er nå i gang. I denne situasjonen krever RV:

- Ingen heilårsboring i nord med dagens teknologi.
- Oljevirkksomheten i nord skal betjenes og forsynes i nord.
- Kongsjonsvilkåra skal sikre overføring fra oljeselskapene til fiskerinnæringa og produktutvikling på land. Eventuell utvinning av olje

Slik leiteboringa utafor Nord-Norge drives i dag, er den uforsvarlig, ut fra elendig beredskap mot oljeforurensing og hensynet til fisket.

Foto: Lars M. Hjorthol, Klassekampen.

og gass skal ikke skje uten klare garantier for at en høy andel av overskudd og statsinntekter blir overført til de deler av Nord-Norge som ikke får oljearbeidsplasser.

— RV støtter kravet om et oljefond til erstatning for tapte fiskeriinntekter.

— Bygg ut Nord-Norge-banen.

RV krever at regjeringa går kategorisk imot russisk oljeutvinning i Gråsonen i Barentshavet — både av nasjonale hensyn og på grunn av russisk oljesikkerhet.

Oljepengene skal bedre folks levekår

Olje og gass er en nasjonal ressurs som tilhører det norske folket. Men den statlige politikken har i 15 år vært å gi den bort til utenlandske og

norske oljeselskap, og norsk finans- og industrikapital. Samtidig som investeringene i norsk industri er på bønn, satser regjeringa på et fjerde norsk oljeselskap for å slippe til flere norske industriselskap, selskap som ellers er opptatt av å legge ned sine egne bedrifter på land. Dette er en politikk for økt ledighet.

RV går imot planene om et såkalt «oljefond» i utlandet. Innholdet i dette er ikke annet enn den kapital-eksport til utlandet som storbankdirektører og Norges Bank har fablet om lenge. Det er et triks for å holde oljepengene borte fra norske arbeidsfolk og fortsette å legge ned sjukehus, barnehager osv.

RV krever at oljeinntektene brukes til å dekke arbeidsfolks behov. Så lenge oljevirkosheten ikke er nasjo-

nalisert, krever vi økt skattlegging av oljeselskapa. Vi krever at de oljepen-gene som går ut av landet skal gå som handslag til landa i den tredje verden — ikke til norsk imperialisme.

Sikkerhet og fagorganisering

«Alexander Kielland» er et mo-nument over at det er kapitalinteres-sene og ikke sikkerheten som er rette-snora for regjeringas oljepolitikk. RV krever:

- Snu Alexander Kielland nå!
- Opphev alle dispensasjoner i Nordsjøen fra kvalitetskrav til produksjonsutstyr og fagutdan-ning.
- Nei til utstyr som dreper. Pro-duksjonsutstyr og redningsutstyr som er avlegs må skiftes ut. Splitt ut sikkerhetsfunksjonen i Olje-

direktoratet og bygg den ut til å erstatte oljeselskapenes «egenkon-troll».

- Fagforeningene må ha vetorett mot flytting av verneombud.
- Nei til drift av oljeplattformene på basis av leiefirma. RV krever at alle faste jobber skal overtas av operatørselskapet.

Ved å overlate oljevernberedska-pen til kystkommunene, har regje-ninga gjort oljevernet til en tom frase. RV krever at staten sjøl tar direkte ansvar for oljevernet. RV krever en kraftig økning i midler til bedre olje-vernutstyr. Prinsippet når oljesøl og jernskrot på havbunnen fjernes, må være at regjeringa sender hele reg-ninga til forurensere — oljeselska-pene.

Mediaprogram for Rød Valgallianse

Borgerskapet dominerer massemedia i Norge. Massemedia spiller en viktig rolle for å opprettholde og rettferdig-gjøre kapitalismen. Utviklinga innen massemedia i de siste åra gir nye mu-ligheter til produksjon og distribu-sjon av kunnskap, kunst og kultur. Disse mulighetene vil borgerskapet sjølsagt bruke for å styrke sin domi-nans. Rød Valgallianse vil på sin side kjempe for at mulighetene i så stor grad som mulig blir brukt til fordel for det arbeidende folket.

Vi er tilhengere av at reguleringer og restriksjoner som er til hinder for ytringsfriheten, blir fjernet. Samtidig vil vi kreve at staten møter den nye utviklinga med bevilgninger og poli-

tiske vedtak. Dette er ei forutsetning for å utnytte mulighetene som er skapt, uavhengig av markedskreftene, og for å gjøre ytringsfriheten in-nen media mest mulig reell.

Rød Valgallianse støtter kravene fra kunstnere og andre som står bak produkter som distribueres i de nye media, om at deres opphavsrett må sikres økonomisk og juridisk. Vi kre-ver at statens politikk må ta særskilt hensyn til behovet for støtte til — og bruk av — levende kunst og kultur, slik at den ikke går tapende ut i kam-pen mot kommersiell utnyttelse av de nye massemedia.

Rød Valgallianse krever på dette grunnlaget at:

- Kommunene har lovbestemt ansvar for at det er kinotilbud i kommunene.
- Ervervsmessig visning av film og videogrammer er underlagt konsesjonsplikt.
- Det opprettes en statlig stønadsordning for videogramproduksjon på linje med den statlige filmproduksjonsordningen.
- Produsenter, importører og distributører av film og videogrammer pålegges redaktøransvar. Myndighetene må slå hardt ned på vold, porno og rasisme i filmer og videogrammer.
- Statens filmkontroll avskaffes. Det opprettes et statlig arkiv for registrering av alle videogrammer og filmer beregnet for offentlig salg, utleie eller visning. Produkter som ikke skal vises for barn, særmerkes.
- Kringkastingsloven endres slik at NRKs enerett på sending av radio- og fjernsynsprogrammer oppheves. Samtidig må NRK sikres bevilgninger som gjør at den holdes oppe og utvikles som en ressurssterk institusjon som kan spille en viktig rolle innen det nasjonale kulturlivet. Stat og kommune skal også ha plikt til å støtte annen kringkasting etter regler som tar hensyn til sendetid og nedslagsfelt.
- Nærradio og lokal-TV skal være tillatt, basert på konsesjonstildelinger og redaktøransvar.
- Staten må gjennom Televerket kontrollere kabel distribusjon av kringkasting og fastsette konsesjonsbestemmelser. Eventuelle private kabelselskaper må ikke tilates å drive programvirksomhet over sitt kabelnett.

«Borgerskapet dominerer massemedia i Norge. Massemedia spiller en viktig rolle for å opprettholde og rettferdiggjøre kapitalismen.»

Foto: Klassekampen.

- Konesjonsbestemmelsene må sikre at retten til å skape og sende programmer over kabel-TV blir en rett for alle, og at private kabelnett i prinsippet skal være åpne for alle. Det må lages statlige og kommunale støtteordninger for programskapende virksomhet.
- Rød Valgallianse vil kjempe mot de kapitalgrupperingene som i dag organiserer seg for å ta over det nåværende kabelnettet, og som prøver å monopolisere både nettene og programvirksomheten.
- Rød Valgallianse går inn for at staten overtar ansvaret for landsomfattende utbygging og drift av nettet for kabeldistribusjon av kringkasting fordi dette er en viktig del av den norske infrastrukturen.
- Nærradioene får operere over egne sendere så sant de er teknisk godkjent av Televerket.
- Reklameforbudet innen kringkasting opprettholdes, både innen statlig og privat kringkasting. Rød Valgallianse vil bekjempe redere og storfinansens planer om et reklame-TV sendt via satellitt.
- Rød Valgallianse støtter arbeidet med en nordisk fjernsynssatellitt. Dette må skje på en slik måte at kunstneriske rettigheter blir sikret skikkelig vederlag og kontroll.
- Avisenes pressestøtte må legges om slik at den i større grad tilgodeser småaviser.
- Bibliotekenes rolle innen distribusjon av informasjon og kultur må opprettholdes og styrkes i tråd med de oppgaver de tradisjonelt har ivaretatt. Prinsippet om gratis utlån må holdes i hevd, også når det gjelder utlån av videogrammer.
- Kulturprodukter må være fritatt for statlige avgifter. I samsvar med dette må momsen fjernes på plater, kassetter og videogrammer. Kompensasjonsavgifter innen kultursektoren skal disponeres av de aktuelle rettighetsinnehaverne — ikke forvaltes av staten.

Et landbruk for framtida.

Skisse til landbrukspolitisk program.

Vedtatt av RV-landsmøtet 1983

Et landbruk for framtida

RV sier nei til den kortsiktige og vinglete landbrukspolitikken som har herska de siste åra. Vi godtar ikke at den internasjonale krisa skal få herje i norsk landbruk. Vi godtar ikke at markedskreftene skal få styre utvik-

linga av næringa gjennom tilfeldige overproduksjonsproblemer og ustabile økonomiske vilkår. Vi godtar ikke at tilgangen på kapital til landbruket blir stengt av bare fordi den kortsiktige fortjenesten er større andre steder. Vi godtar ikke et samfunnsystem som stiller slike betingelser for matproduksjonen i en verden

Foto: Bernt Eide, Klassekampen.

som både sulter og mangler arbeid.

Årsaken til denne utviklinga er den kapitalistiske organiseringa av produksjonen. Bare en hard og vedvarende kamp fra jordbruksbefolkninga sammen med vanlige folk ellers kan hindre en omfattende rasing av jordbruket. På lang sikt er det bare sosialismen som kan skape trygge vilkår for næringa. RV vil fremme en landbrukspolitikk som tar utgangspunkt i de følgende prinsipper.

Mat er mangelvare

Det blir stadig slått fast at overproduksjon er det store problemet i norsk landbruk. Folk flest sitter med inntrykk av at vi sliter med en stor overkapasitet, og at vi bør trappe ned aktiviteten i næringa. Sannheten er at sjølbergingsgraden for matvarer i Norge stort sett er synkende, mens

underskuddet av mat i verden bare stiger. Problemer med overproduksjon gjelder bare innen enkelte sektorer (hovedsakelig husdyrprodukter) og produksjonen ligger bare noen få prosent over forbruket. Overskuddet er delvis basert på kraftforimport og ubetalt overtidsarbeid pga. effektivitetsnormene. Likevel bare øker tilpasningsproblemene i jordbruket. Konsekvensene er alvorlige:

Norge er sårbart. Den vestlige kapitalismen er ikke noe tusenårsrike. Flere og flere innser at omfattende kriser og kriger kan ramme vår del av verden på kort varsel. Statens landbrukspolitikk tar for lett på disse perspektivene. De planene som finnes for matvareberedskapen er urealistiske. Sjølbergingsgraden ved en total blokade er snart nede i 40 prosent, og den har sunket de siste åra.

Sannsynligheten er stor for at ikke en gang de mest drastiske omlegginger av produksjons- og forbruksmønstret kan berge landet fra sult og matmangel. Norsk jordbruk må derfor bygges ut, ikke reduseres. Jordbruksarealer må økes og tallet på bruk holdes oppe. Matvareberedskapsen kan bli avgjørende for evna vår til å overleve, ikke bare som individer, men også som sjølstendig nasjon.

Verden sulter. Når Norge og en del andre i-land reagerer på den økonomiske krisa med å skjære ned på aktiviteten i jordbruket, blir konsekvensen at den totale matproduksjonen i verden synker og at matprisen stiger. Dermed krever vi at den delen av verden som allerede har store problemer med sult og matmangel, skal klare seg med enda mindre. I-landa vil prøve å berge seg sjøl ved å satse på høgteknologi o.l. i stedet. Dette er stikk i strid med vedtaka fra FN og Verdens Matvarekonferanse, der i-landa blir oppfordra til å styrke sin egen matproduksjon. Konsekvensen blir på kort sikt økt elendighet i den tredje verden. På lang sikt vil vi bli avhengig av at denne uretten fortsetter, fordi deler av landbruket vårt har forfalt.

Jordbruk er mer enn matproduksjon

I Stortingsmelding 14 (1976/77) om landbrukspolitikken var de distriktvis virkningene av aktiviteten i landbruket et viktig tema. Denne sida av landbrukspolitikken er nå blitt skjøvet mer og mer i bakgrunnen. Markedskreftene og konkurransevnen har kommet inn i stedet. Dette til tross for at konsekvensene av ei ny

rasing av jordbruket blir større i dag enn for 6 år siden.

Sysselsetting. Tidligere har strukturrasjonalisering av landbruket frigjort arbeidskraft som kunne brukes andre steder. I dag fører hver nedlagt arbeidsplass i jordbruket til at køen av arbeidsløse øker. Sysselsettings-effekten av aktiviteten i jordbruket er stor. I mange lokalsamfunn er de fleste arbeidsplasser utenom næringa basert på salg av varer og tjenester til jordbruket, eller på fordeling av jordbruksprodukter. Deltidsbruka er en av de viktigste kvinnearbeidsplassene i utkant-Norge. Investeringene som skal til for å holde oppe aktiviteten i jordbruket er lave sammenligna med mange andre arbeidsplasser.

Erfaringene med etablering av alternative arbeidsplasser i distriktene er dårlige. Bedre blir det ikke i krisetider. Kampen mot nedlegginger i jordbruket er en del av kampen mot arbeidsløsheten.

Bosetting. Mange lokalsamfunn har jordbruket som grunnstein og kan stå foran en fullstendig avfolkning dersom avgangen fra næringa ikke stopper opp. De sosiale og økonomiske kostnadene ved å fortsette sentraliseringa blir svært store, og må bæres av vanlige folk. Mulighetene for å håndheve et nasjonalt forsvaret i folketomme områder er svært dårlige. Jordbruksressursene i disse områdene vil også forfalle raskt og bli vanskelig å ta i bruk når vi trenger dem.

Norsk jordbruk og framtida

Problemen i norsk landbruk vil dukke opp på nytt og nytt så lenge kortsiktige fortjeneste er det overordna

«Det er ikke sant at Norge er en ufruktbar steinrøys som egentlig bør kutte ut jordbruket. Det er få land som kan oppnå slike avlinger av korn og gras som vi kan.»

Foto: Trygve Bølstad, Klassekampen.

målet for all virksomhet. På lang sikt må vi gjøre slutt på dette systemet som sier det er fornuftig å bremse på matproduksjonen samtidig som 1/3 av verdens befolkning sulter. Det er bare sosialismen som kan sikre framtida for norsk jordbruk, og skape en rettferdig verden. Det er ikke sant at Norge er en ufruktbar steinrøys som egentlig bør kutte ut jordbruket. Det er få land som kan oppnå slike avlinger av korn og gras som vi kan. Den viktigste klimaressursen i verdens jordbruk er ikke sol og varme, men vann. I en rettferdig verden vil Norge få viktige oppgaver som matprodusent. Det finnes like mye dyrkbare jordressurser her i landet som det totale jordbruksarealet i dag. I verdensmålestokk er dette høgproduktive arealer for grovfôrproduksjon. Disse arealene må utnyttes for fullt dersom matmangelen i verden skal bekjempes. Investeringer i norsk jordbruk er altså ikke bare et mottiltak mot de verste utslagene av planløsheten under kapitalismen. De er også investeringer for framtida.

Nei til bondehets og splittelse

- Avvis alle forsøk på å så splittelse mellom små og mellomstore bønder og vanlige folk ellers.
- Bønder og avløsere, stå sammen og krev at staten overtar administrasjon og finansiering av avløserordninga.
- Senk forbrukerprisene på norskprodusert mat ved å styrke forbrukersubsidiene.
- Arbeidere og små og mellomstore bønder, stå sammen i kampen for styrka matvareberedskap og mot arbeidsløsheten.

Stans nedlegginga av gardsbruk

- Øk rammene for Statens Landbruksbank. Prioriter de små brukka og kombinasjonsbruka. Minst 3000 driftsbygninger må finansieres gjennom offentlige tilskudd og lån hvert år.
- Øk rammene for nydyrkingstilskuddet. Prioriter nydyrking og tilleggsjord for de mindre bruka. Den vedtatte målsettinga om å øke jordbruksarealet til 10 mill. da. innen 1990, må oppfylles. Nei til nedbygging av dyrka mark. Øk bevilgningene til grøfting.
- Samme reelle arbeidstid i jordbruket som ellers i samfunnet. Modellbruka og effektivitetsnormene må revideres slik at de svarer til de virkelige gjennomsnittstalla.
- Samme fritid i jordbruket som ellers i samfunnet. Bygg ut den offentlige vikartjenesten og avløserordninga. Øk støtten til fellesbeiter og andre felles-tiltak.
- Inntektsmålsettinga fra St.meld. 14 (1976/77) må stå fast. Samme inntekt pr. årsverk på små og store bruk og i alle distrikter.
- Legg forholda til rette for samdrifter, fellesfjøs og flerfamiliebruk.

Prioriter de mindre bruka

- Innfør en øvre grense for samla produksjonstillegg pr. bruk. Innfør konsesjonsplikt for all jordbruksproduksjon på bruk som er større enn familiebruket.
- Nei til alle reduksjoner av inntektsoverføringene til deltidsjordbruket.

- Sett i verk tiltak som dirigerer produksjonen av egg og svinekjøtt til bruk med begrensa naturgitt produksjonsgrunnlag.
- Styrk sauehaldet på småbruka. Gjeninnfør forbrukersubsidiene på mørke kjøttslag.
- Revidér topriorordninga på mjølk slik at de mindre bruka og utbyggingsbruka styrker seg.

Jordbruket er statens ansvar

- Lik vekt på bruken av priser og tiltak i jordbruksavtalene. Nei til økt vekt på prisene.
- Staten må ta ansvaret for overproduksjonen og garantere prisene på jordbruksvarer. Produksjonsreguleringer må først og fremst bæres av de største bruka.

Styrk sjølberginga

- Øk dyrkinga av korn og oljevekster, legg vekt på matkorn. Korn dyrking på små bruk og i utkante-

ne må få spesielle produksjons-tillegg.

- Økt støtte til bruk av hjemmeavla fôr i mjølkeproduksjonen. Redusér forbruket av kraftfôr. Begrens grovfórimporten.
- Nei til fortsatt reduksjon av antallet bønder. Vi trenger mange fagfolk i jordbruket. Økt produktivitet må i stedet komme næringa til gode som redusert arbeidstid. 6-timersdagen er aktuell i jordbruket også.
- Stortinget må ta St.mld. 14 (1967/77) på alvor, og legge fram en plan for sysselsettinga i jordbruket. Folk har krav på å få vite om de har noen framtid i næringa.

Styrk kvinnenes stilling

- Full støtte til bondekvinnenes krav om yrkesstatus og pensjons-poeng.
- Jenter — bruk odelsretten.

TOM SIDE

Rød Valgallianse

Tlf. (02) 41 40 32

Postboks 211

Sentrum, Oslo 1

Bernt Ankers gt. 6B